

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 1 lipca 2011 r.

**Pani
Barbara Sobczak
Dyrektor
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1
w Tychach**

LKA-4101-04-05/2011/P/11/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1 w Tychach (zwanego dalej „Zespołem” lub „ZSP”) w zakresie nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez Dyrektora Zespołu w latach szkolnych 2008/2009 – 2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 1 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Zespołu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. NIK pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, przygotowanie przez Dyrektora Szkoły planów nadzoru pedagogicznego.

Stosownie do wymogów § 7 ust. 1 rozporządzenia z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie *szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego (...)*² oraz § 21

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie *szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań*

ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego³, Dyrektor Zespołu opracowała i przedstawiła radzie pedagogicznej, w wymaganych terminach, plany nadzoru pedagogicznego na lata szkolne 2008/2009 i 2010/2011. Plan na rok szkolny 2009/2010 Dyrektor ZSP przedstawiła natomiast radzie pedagogicznej 3 dni po upływie terminu określonego w § 26 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Opóźnienie to Dyrektor Zespołu wyjaśniła licznymi obowiązkami w okresie sporządzania tego planu. NIK zwraca jednak uwagę na konieczność przedkładania planów nadzoru pedagogicznego w terminie określonym w obowiązujących przepisach.

Plany nadzoru pedagogicznego na kolejne lata szkolne zawierały wszystkie elementy wymagane przepisami § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego oraz § 21 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

2. NIK ocenia pozytywnie sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez Dyrektora ZSP.

Nadzór pedagogiczny sprawowano poprzez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴. W roku szkolnym 2008/2009 Dyrektor Zespołu prowadziła działalność diagnostyczno-oceniającą (w tym 7 hospitacji i badania wybranych zakresów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej) oraz działalność wspomagającą (m.in. 2 szkolenia rady pedagogicznej i 9 szkoleń dla wybranych nauczycieli), zgodnie z przepisami § 2 i § 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego. W latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr) nadzór pedagogiczny sprawowano w trybie planowych i doraźnych działań poprzez prowadzenie ewaluacji wewnętrznych (w zakresie efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz procesów zachodzących w ZSP), kontrole przestrzegania prawa przez nauczycieli i wspomaganie ich w realizacji zadań (w tym 3 szkolenia rady pedagogicznej i 32 szkolenia dla wybranych nauczycieli), zgodnie z § 3 i § 6 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Stosownie do wymogów art. 40 ust. 7 ww. ustawy o systemie oświaty, Dyrektor Zespołu przedstawiała radzie pedagogicznej, dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające

i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego”. Rozporządzenie to obowiązywało w roku szkolnym 2008/2009 i zostało uchylone z dniem 24 sierpnia 2009 r.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego”. Rozporządzenie to obowiązywało w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011.

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.

ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności ZSP (w roku szkolnym 2010/2011 wnioski te i informacje przedstawiono jednak po raz pierwszy dopiero 18 maja 2011 r., a Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że kolejne ich przedstawienie planuje na 29 sierpnia 2011 r.).

3. NIK ocenia pozytywnie działalność ZSP w wybranych obszarach podlegających nadzorowi pedagogicznemu.

Zatrudnieni w Zespole nauczyciele posiadali kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela danego przedmiotu, określone w rozporządzeniu z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (...)*⁵, a Dyrektor ZSP posiadała kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, o których mowa w rozporządzeniu z dnia 27 października 2009 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora (...)*⁶.

Zgodnie z przepisem § 3 ust. 4 rozporządzenia z dnia 30 kwietnia 2007 r. *w sprawie warunków i sposobu oceniania (...)*⁷, szczegółowe zasady i tryb oceniania uczniów ZSP określono w jego statucie. Na podstawie zapisów dokumentacji szkolnej ustalono, że zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, nauczyciele i wychowawcy klas informowali uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach przyjętego systemu oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów. Potwierdziły to także wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas piątych i szóstych szkoły podstawowej. Wszyscy ankietowani potwierdzili znajomość zasad oceniania w zakresie poszczególnych przedmiotów, a 97 % z nich stwierdziło, że zostali zapoznani z obowiązującymi w ZSP zasadami oceniania. W statucie określono również tryb odwołania od ustalonych ocen i formy sprawdzania jego zasadności.

W okresie objętym kontrolą Zespół realizował, m.in., „Szkolny program profilaktyki problemów dzieci i młodzieży” oraz kilka innych programów profilaktycznych (w tym „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie i bezpieczne wakacje” oraz „Bezpieczna szkoła”).

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli* (Dz. U. Nr 50, poz. 400).

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 października 2009 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach publicznych szkół i rodzajach publicznych placówek* (Dz. U. Nr 184, poz. 1436).

⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. *w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.).

Z przeprowadzonej wśród uczniów klasy piątej i szóstej ankiety dotyczącej zagrożeń występujących w ZSP wynika, że przeważająca część uczniów dobrze ocenia atmosferę w klasie (93 %) i stosunek nauczycieli do uczniów (87 %) oraz nie chce zmienić szkoły (73 %; pozostali zmieniliby szkołę, gdyby to od nich zależało). Nikt z ankietowanych nie przyznał, że kilka razy nie przyszedł do szkoły z obawy przed prześladowaniami ze strony kolegów, a większość uczniów pozytywnie oceniła atrakcyjność i przydatność szkolnych zajęć profilaktycznych (65 % - 73 % ankietowanych). Z odpowiedzi ankietowanych wynikało także, że w ZSP dość rzadko miały miejsce zjawiska patologiczne (najczęściej wskazywano wulgarne wyzwiska, wyśmiewanie i wyszydzanie innych uczniów, robienie im złośliwych dowcipów oraz bójki i szarpaniny).

Dyrektor ZSP zapewnił spełnienie wymogów, wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*⁸, oraz przeprowadzał coroczne kontrole stanu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Zespołu.

Stosownie do przepisów § 3a oraz § 4 ust. 1 i 2, § 13 i § 18 rozporządzenia z dnia 19 lutego 2002 r. w *sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania (...)*⁹ Zespół prowadził księgę ewidencji dzieci zamieszkałych w obwodzie Szkoły oraz podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego (o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy *o systemie oświaty*) i obowiązkowi szkolnemu, a także księgę uczniów, księgi arkuszy ocen i dziennik pedagoga. Dokumentacja ta zawierała wszystkie informacje wymagane powyższymi przepisami.

Postanowienia statutów Zespołu oraz działających w jego ramach szkoły podstawowej i przedszkola były zgodne z przepisami ramowych statutów publicznej szkoły podstawowej i przedszkola, określonymi w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w *sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół*¹⁰.

Czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego w działającym w ramach ZSP przedszkolu był nie krótszy, niż 5 godzin dziennie, zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 1 załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia. Na podstawie dokumentacji

⁸ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w *sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz. U. Nr 23, poz. 225 ze zm.).

¹⁰ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

przedszkolnej ustalono, że w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 co najmniej jedną piątą tego czasu przeznaczano na zabawę, co najmniej jedną piątą dzieci spędzały w ogrodzie przedszkolnym lub na spacerach, wymiar zajęć dydaktycznych nie przekraczał jednej piątej tego czasu, a pozostały czas (dwie piąte) nauczyciele zagospodarowywali swobodnie.

W okresie objętym kontrolą Kuratorium Oświaty w Katowicach przeprowadziło w ZSP cztery kontrole w zakresie: prowadzenia arkuszy ocen uczniów, nadzorowania realizacji obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci 6-letnie, realizacji prawa dziecka 5-letniego do wychowania przedszkolnego oraz zapewnienia bezpieczeństwa. Kontrole te nie ujawniły nieprawidłowości w działaniu Zespołu.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o *NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.